5 /11

0604E56

Candidate's Seat No :________

M.A Semester-4 Examination

511

Psychology (EA)

April-2024

Time : 2-30 Hours] **[Max. Marks : 70**

Q1. કોઈપણ એકનો જવાબ આપો/Answer any one: **(14 MARKS)**

માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપનના સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસની ચર્ચા કરો અને ઉદાહરણોની મદદથી માનવ સંસાધન વ્યવસ્થાપક માટે જરૂરી આવશ્યક કુશળતા સમજાવો.

Discuss the brief history of human resource management and explain essential skills required for a human resource manager with the help of examples.

અથવા/OR

ઉદાહરણોની મદદથી માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો.

With the help of examples, describe the process of human resource planning.

Q2. કોઈપણ એકનો જવાબ આપો/Answer any one: **(14 MARKS)**

નોકરીના વિશ્લેષણની વિવિધ પદ્ધતિઓ શું છે? ચર્ચા કરો.

What are the various methods of job analysis? Discuss.

અથવા/OR

નોકરીનું વર્ણન શું છે? નોકરીનું વર્ણન એકત્રિત કરવાની પદ્ધતિઓ વિગતવાર સમજાવો.

What is Job description? Explain the methods of collecting job description in detail.

Q3. કોઈપણ એકનો જવાબ આપો/Answer any one: **(14 MARKS)**

E-HRM ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને E-HRM ના ઘટકોની વિગતવાર ચર્ચા કરો.

Define E-HRM and discuss the components of E-HRM in detail.

અથવા/OR

I-HRM ને વ્યાખ્યાયિત કરો અને ઉદાહરણોની મદદથી તેના પર ટૂંકી નોંધ લખો.

Define I-HRM and write a short note on the same with the help of examples.

P.T.O

E 56-2

Q4. કોઈપણ એકનો જવાબ આપો/Answer any one: **(14 MARKS)**

વળતર આયોજનના ઉદ્દેશોનું વર્ણન કરો અને ઉદાહરણો સાથે વળતરનો ઉપયોગ કેવી રીતે થાય છે તે વિગતવાર સમજાવો.

Describe the objectives of compensation planning and explain in detail, how is compensation used, with examples.

અથવા/OR

મનોવૈજ્ઞાનિક કરારને વ્યાખ્યાયિત કરો અને તેના પર વિગતવાર વર્ણન આપો.

Define psychological contract and give a detailed description on the same.

Q5. કોઈપણ 7 નો જવાબ આપો/Answer any 7: **(14 MARKS)**

1. નીચેનામાંથી કયો પડકાર વ્યવસ્થાપન બદલવાના સંદર્ભમાં HR કર્મચારીઓને સામનો કરવો પડે છે?

Which of the following is a challenge faced by HR personnel with regards to change management?

a. કર્મચારીઓ માટે કાર્ય જીવન સંતુલનની સુવિધા/ Facilitating work life balance for employees
b. સાંસ્કૃતિક વિવિધતાનું સંચાલન/ Managing cultural diversity
c. ઉત્પાદકતા અને સર્જનાત્મકતાને ટકાવી અને સુધારવી/ Sustaining and improving productivity and creativity
d. ઉપરોક્ત તમામ/ All of the above

2. સંસ્થાઓના વિસ્તરણ કાર્યક્રમો અને વૃદ્ધિની વ્યૂહરચનાઓની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે માનવ સંસાધન આયોજન અત્યંત આવશ્યક છે. (સાચું/ખોટું)

Human resource planning is very essential to meet the needs of expansion programmes and growth strategies of the organizations. (True/false)

3. નીચેનામાંથી કયું પરિબળ માનવ સંસાધન આયોજનને અસર કરતું નથી?

Which of the following factors does not affect human resource planning?

a. કુશળ સંસાધનોનો અભાવ/ Lack of skilled resources
b. સંસ્થાકીય ઉદ્દેશ્યોમાં ફેરફાર/ Change in organizational objectives
c. નીતિઓમાં ફેરફાર/ Change in policies
d. હવામાન પેટર્ન/ Weather patterns

E56-3

4. ____________ સંબંધિત માહિતી એકત્રિત કરવા માટે નોકરીનું વિશ્લેષણ કરી શકાય છે.

Job analysis can be done to collect information regarding ____________.

a. કાર્ય પ્રવૃત્તિઓ/ Work activities
b. માનવ વર્તન/ Human behaviour
c. કાર્યપ્રદર્શન ધોરણ/ Performance standard
d. ઉપરોક્ત તમામ/ All of the above

5. ____________ કાર્યને અસરકારક રીતે કરવા માટે વ્યક્તિ દ્વારા જરૂરી ન્યૂનતમ સ્વીકાર્ય લાયકાતોનો ઉલ્લેખ કરે છે.

____________ specifies the minimum acceptable qualifications required by the individual to perform the task efficiently.

a. નોકરીનું મૂલ્યાંકન/ Job evaluation
b. નોકરીનું સ્પષ્ટીકરણ/ Job specification
c. નોકરીનું વિશ્લેષણ/ Job analysis
d. નોકરીનું વિસ્તરણ/ Job enlargement

6. નોકરીનું મૂલ્યાંકન એ ચોક્કસ હોદ્દા સાથે જોડાયેલા વળતર વિશે નિર્ણયો લેવા માટે ઉપયોગી સાધન છે. સાચું/ખોટું.

Job evaluation is a useful tool for making decisions about the compensation to be attached with a particular position. True/false.

7. તકનીકી રીતે મધ્યસ્થી પ્રણાલીઓનો ઉપયોગ કરીને કાર્યસ્થળમાં કર્મચારીઓની દેખરેખનો અર્થ ____________ થાય છે.

Monitoring employees in the workplace using technologically mediated systems refers to ____________.

a. ઈ-રિક્રુટમેન્ટ/E-recruitment
b. ઇલેક્ટ્રોનિક પર્ફોર્મન્સ મોનિટરિંગ/Electronic performance monitoring
c. એચ.આર.એમ/HRM
d. એમ.બી.ઓ/MBO

P.T.O

E-56-4

8. નીચેનામાંથી કયું E-HRMનું લક્ષ્ય નથી?

Which of the following is not a goal of e-HRM?

a. ખર્ચ ઘટાડવો/કાર્યક્ષમતા સુધરવી/ Reducing cost/improving efficiency
b. ગ્રાહક સેવામાં સુધારો/ Improving client service
c. કર્મચારી સંતોષમાં ઘટાડો/ Decreasing employee satisfaction
d. HR કાર્યોના એકીકરણને સહાયતા આપવી/ Allowing integration of HR Functions

9. I-HRM માં I નો અર્થ _____________ છે.

The I in I-HRM stands for _____________.

a ઈન્ડીવિઝ્યુઅલ/ Individual

b ઇન્ટરનેશનલ/ International

c ઈન્ટરનેટ/ Internet

ડી. ઇન્ટ્રાનેટ/ Intranet

10. વળતરનો ઉપયોગ નીચેનામાંથી કયા હેતુ માટે કરી શકાય છે?

compensation can be used for which of the following purposes?

a. લાયક કર્મચારીઓની ભરતી કરવા અને જાળવી રાખવા માટે/ recruit and retain qualified employees
b. મનોબળ/સંતોષ વધારવા અથવા જાળવી રાખવા માટે/ increase or maintain morale/satisfaction
c. ઉચ્ચ કાર્યપ્રદર્શનને પ્રોત્સાહિત કરવા અને પુરસ્કૃત કરવા માટે/ reward and encourage peak performance
d. ઉપરોક્ત તમામ/ all of the above

11. _______________ માનતા હતા કે જરૂરિયાતોને પદાનુક્રમમાં ગોઠવવામાં આવે છે, અને જે જરૂરિયાત સંતોષાય છે તે વ્યક્તિને હવે પ્રોત્સાહિત કરશે નહીં.

_______________ believed that needs are arranged in a hierarchy, and a need that is satisfied will no longer motivate an individual.

a. હર્ઝબર્ગ/ Herzberg
b. પોર્ટર અને વકીલ/ Porter and lawyer
c. અબ્રાહમ માસલો/ Abraham Maslow

E56 — 5

d. સ્ટેસી એડમ/ Stacey Adam

12. ___________ એ કર્મચારીઓને કંપનીના નફાની ટકાવારી આપવા માટે પ્રોત્સાહન આધારિત વળતર કાર્યક્રમ છે.

____________ is an incentive-based compensation programme to award employees a percentage of the company's profits.

a. ઈ.એસ.ઓ.પી/ESOP

b. નફા ની વહેંચણી/profit sharing

c. બોનસ/bonus

d. પેન્શન/pension

______________X______________